

Jagienka Rześny-Cieplińska

Strategie innowacyjności w polityce Unii Europejskiej i ich wykorzystanie przez małe i średnie przedsiębiorstwa

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 7, 689-699

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jagienka Rześny-Cieplińska

STRATEGIE INNOWACYJNOŚCI W POLITYCE UNII EUROPEJSKIEJ I ICH WYKORZYSTANIE PRZEZ MAŁE I ŚREDNIE PRZEDSIĘBIORSTWA

Wprowadzenie

Innowacyjność gospodarki wyznaczana jest przez zdolność oraz motywację przedsiębiorców do ustawicznego poszukiwania i wykorzystywania w praktyce nowych wyników badań naukowych, prac badawczo-rozwojowych, nowych koncepcji, pomysłów i wynalazków. Sprowadza się ona do doskonalenia i rozwoju istniejących technologii produkcyjnych i eksploatacyjnych oraz związanych ze sferą usług, wprowadzania nowych rozwiązań w organizacji i zarządzaniu, doskonalenia i rozwoju infrastruktury.

Do najważniejszych czynników determinujących innowacyjność zalicza się¹:

- wielkość popytu,
- tempo wzrostu gospodarczego,
- poziom zaawansowania technologicznego,
- strukturę przemysłową gospodarki (liczba i wielkość przedsiębiorstw, konkurencja, bariery wejścia),
- zdolność technologiczną gospodarki,
- zakres prowadzonych badań naukowych i wdrożeń,
- wydatki na B+R.

Rozwojowi innowacyjności sprzyjają ponadto: odpowiedni klimat konkurencyjności i przedsiębiorczości, intensyfikacja współpracy uczelni z przedsiębiorstwami

¹ S. Pangsy-Kania, *Polityka innowacyjna państwa a narodowa strategia konkurencyjnego rozwoju*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2007, s. 88-94.

mi, system ochrony własności intelektualnej, finansowanie przedsięwzięć innowacyjnych, inwestycje w badania i rozwój, współpraca międzynarodowa w zakresie przepływu innowacji. Odpowiednia kombinacja tych czynników wpływać będzie na wzrost innowacyjności gospodarki, przedsiębiorstw oraz regionów.

Kluczowym elementem systemu innowacji są przedsiębiorstwa, ponieważ wdrażają nowe rozwiązania, pomysły i technologie do praktyki gospodarczej, zwiększając tym samym swoją konkurencyjność oraz przyczyniając się do rozwoju gospodarki krajowej.

1. Znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw dla rozwoju gospodarki

We współczesnych warunkach małe i średnie przedsiębiorstwa odgrywają znaczącą rolę w rozwoju gospodarki. Proces tworzenia, rozwoju i rozkwitu MŚP uznawany jest za motor potęgi gospodarczej Stanów Zjednoczonych. MŚP decydują także o rozwoju gospodarczym krajów europejskiej wspólnoty. Podobnie sytuacja ma się w przypadku krajowych MŚP, które zaczynają odgrywać kluczową rolę w gospodarce jako ważne źródło wzrostu i istotny czynnik ograniczenia bezrobocia.

W Polsce liczba zarejestrowanych małych i średnich przedsiębiorstw w roku 2005 kształtowała się na poziomie 1 666 679 jednostek i była o 2,2% mniejsza niż w roku 2004, kiedy liczba aktywnych MŚP kształtowała się na poziomie 1 704 527 jednostek. Wspomniany spadek w 2005 r. dokonał się w wyniku zmniejszenia się liczby firm mikro zatrudniających do 9 osób, o 2,3%, czyli o ponad 38 tys. jednostek. Przedsiębiorstwa mikro stanowią ponad 96% ogólnej liczby przedsiębiorstw aktywnych.

Małe i średnie przedsiębiorstwa odgrywają również znaczącą rolę w tworzeniu produktu krajowego brutto. W 2004 r. ich udział wyniósł 48,3%, z tego przedsiębiorstw mikro 30,9%, małych przedsiębiorstw 7,5%, a średnich 9,9%. W roku 2005 udział przedsiębiorstw mikro w tworzeniu PKB wyniósł 30,7%, małych 7,5%, średnich 9,5% i dużych 21,9%, a więc udział dużych firm był wyższy o 0,2 punktu².

Małe i średnie przedsiębiorstwa stanowią znaczący rynek pracy. Liczba pracujących w sektorze MŚP w 2005 r. wyniosła ok. 8,2 mln i była wyższa o 1,6%

² *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2005–2006*, praca zbiorowa pod red. S. Pycińskiego, A. Żołnierskiego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2007, s. 17.

w stosunku do roku poprzedniego³. W 2005 r. tempo wzrostu liczby pracujących było wyraźnie szybsze w firmach średnich i dużych (wzrost odpowiednio o 2,2% oraz 3%) niż w mikro do 9 zatrudnionych i małych o zatrudnieniu 10-49 osób (wzrost o 0,6% oraz 0,5%). Udział pracujących w MŚP w ogólnej liczbie pracujących w przedsiębiorstwach zmniejszył się z 71,4% na koniec roku 2004 do 71% na koniec roku 2005⁴.

Tabela 1. Statystyka polskich MŚP w latach 2004-2005

Rok	Ogółem	z tego przedsiębiorstwa o liczbie zatrudnionych			pow. 249
		0-9	10-49	50-249	
Liczba przedsiębiorstw					
2004	1 704 527	1 643 601	44 180	13 995	2 751
2005	1 666 679	1 605 276	44 326	14 245	2 832
Rok poprzedni = 100%					
2004	99,5	99,3	104,1	99,4	101,9
2005	97,8	97,7	100,3	101,8	102,9
Liczba przedsiębiorstw ogółem = 100%					
2004	100,00	96,43	2,59	0,82	0,16
2005	100,00	96,32	2,66	0,85	0,17

Źródło: Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2005-2006, praca zbiorowa pod red. S. Pycińskiego, A. Żołnierskiego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2007, s. 26.

Sektor MŚP ma więc istotny wpływ na rozwój gospodarczy kraju, jest miejscem kreowania nowych miejsc pracy, tworzy znaczącą część produktu krajowego brutto. Niestety sektor ten napotyka wiele barier uniemożliwiających mu skuteczny rozwój. Jednym z podstawowych problemów krajowego sektora MŚP był niski poziom innowacyjności oraz świadomości innowacyjnej. Właściciele i menedżerowie krajowych firm w niedostatecznym stopniu wdrażali nowe rozwiązania technologiczne i organizacyjne w swoich firmach, o czym świadczy międzynarodowa statystyka plasująca polskie firmy w gronie najmniej innowacyjnych

³ Ibidem, s. 28.

⁴ Ibidem, s. 29.

w Unii Europejskiej i krajach OECD. Wynikało to z niechęci do wprowadzania zmian, niezrozumienia zewnętrznych uwarunkowań konkurencji, obawy przed podejmowaniem dodatkowego ryzyka oraz niedoceniaenia znaczenia działalności innowacyjnej w procesie budowania pozycji konkurencyjnej firmy. Sytuacja ta jednak powoli ulega znacznym zmianom.

2. Strategie innowacyjności MŚP

Innowacyjność coraz częściej więc znajduje się na listach priorytetów strategicznych małych i średnich przedsiębiorstw. Rosnąca złożoność i zmienność otoczenia, w jakim działają, sprawia, że organizacje stale muszą wprowadzać zmiany, ulepszać produkty, unowocześniać procesy, brak działania w tym zakresie oznacza rosnące ryzyko utraty pozycji konkurencyjnej, a nawet wykluczenie z rynku. Planując rozwój organizacji w warunkach intensywnej zmienności otoczenia, należy przede wszystkim rozpocząć od opracowania strategii działania, mającej na celu zmodyfikowanie lub zmodernizowanie stosowanych dotąd technik i technologii. Strategia może dotyczyć wdrażania rewolucyjnych rozwiązań produktowych, zmian o charakterze procesowym obejmujących usprawnienia w procesie produkcji, czy też nowoczesnego podejścia rynkowego zorientowanego na zdobycie klienta oraz umocnienie pozycji konkurencyjnej. Warunki takie spełniają strategię innowacyjności, określając, w jaki sposób i w jakim stopniu należy wykorzystywać innowacje w celu osiągnięcia przewagi konkurencyjnej organizacji. Dominującym celem strategii innowacyjności powinno być równoważenie portfela produktów oraz utrzymywanie przewag konkurencyjnych, prowadzące do zabezpieczenia wpływów finansowych przedsiębiorstwa i budowania wartości dla akcjonariuszy w długim okresie.

Myślenie o innowacji nie ogranicza się do badań i rozwoju nowych produktów, ale coraz częściej staje się sposobem patrzenia na całą organizację. Jest kilka dróg strategicznych, które można wybrać, aby czerpać korzyści z innowacji. Najważniejsze ze strategii innowacyjności są⁵:

- strategię produktową,
- strategię procesową,
- strategię opartą na modelu biznesu.

Skracające się cykle życia produktów zmuszają firmy do systematycznego wprowadzania innowacji produktowych. Firmy muszą dążyć do stworzenia odpowied-

⁵ T. Rudolf, K. Fuchs, N. Kossut, M. Workiewicz, J. Wróblewski, *Strategie innowacji. Jak planować rozwój przedsiębiorstwa w warunkach niepewności*, www.e-mentor.edu.pl

nio zrównoważonego portfela, który ciągle zasilany jest przez wprowadzane i testowane na rynku nowości. Strategie innowacji oparte na rozwoju produktu wymagają nie lada wysiłku i często znacznych nakładów umożliwiających promocję produktu lub usługi na rynku. By móc sobie pozwolić na wydatki związane z rozwojem i strategią innowacyjną produktową, należy rozpoczynać prace nad nimi odpowiednio wcześniej, przeznaczając część wpływów z zyskowych produktów na zapewnienie udziału w przyszłych szansach pojawiających się na rynku.

Znaczącym sposobem na zwiększenie innowacyjności organizacji staje się podnoszenie efektywności procesów – czy to w formie optymalizacji dotychczasowych procesów, czy budowania usprawnionego modelu działania. Takie działania mieszczą się w ramach strategii innowacyjności procesowych, a mają one prowadzić przede wszystkim do zapewnienia doskonałości organizacyjnej oraz ograniczenia kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo, a w ostateczności do uzyskiwania ponadprzeciętnych zysków i zdystansowania konkurentów.

Innowacje modelu biznesu są najbardziej złożonym wcieleniem innowacji – łączącym w sobie często radykalne zmiany procesów i stworzenie rynków na nowe produkty. Wymagają one największej odwagi, determinacji i chęci eksperymentowania, gdyż zazwyczaj łączą się z negacją przyjętych sposobów myślenia i odrzuceniem obowiązujących w branży stereotypów myślowych.

Innowacje i wdrażane strategie innowacyjności nie muszą ograniczać się do zmian w samej ofercie przedsiębiorstwa. Przełomowe znaczenie mogą mieć np. zmiany w kanałach dystrybucji, strategiach cenowych, wizerunku marki czy doświadczeniu związanym z zakupem (*customer experience*). Również zmiana podstawowych lub wspomagających procesów może owocować stworzeniem nowej jakości na rynku. Niestety zazwyczaj tworzone w przedsiębiorstwach plany strategiczne bardzo często opierają się na powtórzeniu założeń z lat ubiegłych. Dalekowzroczne analizy scenariuszowe, pozwalające na przygotowanie firmy do konkurencji o szanse rynkowe w przyszłości, należą niestety do rzadkości.

3. Polityka innowacyjna Unii Europejskiej

Innowacyjność gospodarki i wyznaczająca ją innowacyjność małych i średnich przedsiębiorstw w znacznym stopniu determinowana jest prowadzoną przez państwo polityką innowacyjną. Obejmować ona powinna programy rządowe, narzędzia, instrumenty i mechanizmy, mające na celu oddziaływanie przez państwo na poziom innowacyjności poszczególnych podmiotów, sektorów, jak również na

kształtowanie się innowacyjnej struktury gospodarki. Polityka innowacyjna mieści w sobie następujące obszary⁶:

- a) wzmacnianie powiązań w narodowym systemie innowacji;
- b) kształtowanie i rozbudowywanie zdolności do wprowadzania innowacji, zarówno w dziedzinie techniki i technologii, jak również organizacji i edukacji;
- c) optymalne wykorzystanie innowacji jako podstawowego czynnika wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczno-gospodarczego, wpływającego na zwiększenie liczby trwałych miejsc pracy oraz poprawę dobrobytu;
- d) dokonywanie strukturalnych zmian technicznych, technologicznych i jakościowych w przemyśle;
- e) wykorzystanie współpracy międzynarodowej oraz procesów globalizacji w gospodarce.

Polityka innowacyjna stanowi zatem główną determinantę klimatu wpływającego na innowacyjność, warunkującą wzrost innowacyjności organizacji gospodarczych, regionów oraz całych krajów. Powszechnie uważa się, że polityka innowacyjna coraz bardziej zyskuje na znaczeniu i znajduje to odzwierciedlenie w polityce prowadzonej przez Unię Europejską, w której coraz większy nacisk kładzie się na opracowywaniu pomocowych programów proinnowacyjnych. Dysponując niewielkim potencjałem do tworzenia innowacji w zakresie nowych technologii, małe i średnie przedsiębiorstwa mogą pełnić bardzo ważną rolę w procesie wdrażania tychże innowacji w życie. Coraz częściej w MŚP, głównie dzięki inspiracjom kadry kierowniczej, stosowane są nowe rozwiązania w zakresie organizacji i zarządzania oraz dostosowania przedsiębiorstwa do specyficznych wymagań rynkowych. Pamiętać należy również o tym, że większość dzisiejszych gigantów rynkowych i korporacji zaczęła kiedyś jako niewielkie firmy kierowane przez ludzi z nowymi pomysłami i rozwiązaniami.

Odzwierciedleniem powyższych tendencji jest uruchomienie przez Unię Europejską Programu Ramowego na Rzecz Konkurencyjności i Innowacji (ang. *Competitiveness and Innovation Framework Programme* – CIP), którego realizacja przypada na lata 2007-2013. Ma on na celu przede wszystkim promowanie konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw, a stworzony został przede wszystkim z myślą o małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP). Jego zadaniem jest wspieranie działalności innowacyjnej (w tym innowacji ekologicznych), zapewnienie lepszego dostępu do środków finansowych oraz świadczenie na poziomie

⁶ S. Pangsy-Kania, op. cit., s. 143.

regionalnym usług wsparcia dla biznesu. Program ma zachęcać do szerszego i lepszego wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) oraz wspomagać rozwój społeczeństwa informacyjnego. Będzie on również promować wzmożone wykorzystanie energii odnawialnej i efektywność energetyczną. Na CIP składają się trzy programy operacyjne⁷:

1. Program na rzecz przedsiębiorczości i innowacji (EIP).
2. Program na rzecz wspierania polityki w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
3. Inteligentna energia – program dla Europy.

Dwa pierwsze nastawione są na wspieranie w swych zamierzeniach innowacyjnych głównie małych i średnich przedsiębiorstw.

Program EIP (ang. *Entrepreneurship and Innovation Programme*) stanowi dla Komisji Europejskiej narzędzie wspierania innowacji MŚP w UE. Głównymi jego celami są:

- a) ułatwianie dostępu do środków finansowych przeznaczonych na założenie i rozwój działalności gospodarczej oraz zachęcanie do inwestycji w działalność innowacyjną;
- b) tworzenie otoczenia przyjaznego dla współpracy między MŚP, w szczególności na szczeblu współpracy transgranicznej;
- c) promowanie wszystkich form innowacji w przedsiębiorstwach;
- d) wspieranie innowacji ekologicznych;
- e) promowanie kultury opartej na przedsiębiorczości i innowacyjności;
- f) wspieranie reform administracyjnych i gospodarczych związanych z przedsiębiorczością i innowacyjnością.

Na realizację celów programu w latach 2007-2013 przewidziano budżet w wysokości 2,17 mld euro. Będą z niego finansowane różnorodne działania. MŚP będące na różnych etapach rozwoju – te w fazie załóżkowej, rozpoczynające działalność, będące w fazie ekspansji czy też przenoszenia własności – mają mieć w jego ramach zapewnione finansowanie dzięki unijnym instrumentom finansowym.

Drugi program wspierający innowacyjność, Program na rzecz wspierania polityki w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT PSP), ma z kolei następujące cele:

- a) stworzenie jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej;
- b) wzmacnianie europejskiego rynku wewnętrznego produktów i usług z zakresu technologii ICT, a także produktów i usług opartych na tego rodzaju technologiach;

⁷ www.ec.europa.eu/cip z dn. 10.06.2008.

- c) zachęcanie do innowacji poprzez zwiększenie zakresu stosowania technologii ICT oraz inwestycji w te technologie;
- d) stworzenie społeczeństwa informacyjnego o charakterze integrującym oraz bardziej skutecznych i wydajnych usług w dziedzinach będących przedmiotem zainteresowania publicznego;
- e) poprawę jakości życia.

Ponadto, pod koniec 2007 roku Komisja Europejska przyjęła do realizacji Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, który ma być realizowany w latach 2007-2013. Ma on na celu wspieranie szeroko rozumianej innowacyjności przez oferowanie pomocy przedsiębiorstwom, instytucjom otoczenia biznesu oraz jednostkom naukowym, a także wsparcia systemowego zapewniającego rozwój środowiska instytucjonalnego innowacyjnych przedsiębiorstw. Program ten ma realizować cele wyznaczone przez odnowioną Strategię Lizbońską, sprowadzające się do⁸:

- zwiększenia innowacyjności przedsiębiorstw,
- wzrostu konkurencyjności polskiej nauki,
- zwiększenia roli nauki w rozwoju gospodarczym,
- zwiększenia udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym,
- tworzenia trwałych i lepszych miejsc pracy,
- wzrostu wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce.

W programie wyodrębnione zostały działania priorytetowe, oferujące wsparcie dla różnych podmiotów w ramach różnorodnych działań innowacyjnych.

Małe i średnie przedsiębiorstwa mają możliwość zostać beneficjentami programu w następujących priorytetach (z dziewięciu osi priorytetowych działalność pomocowa dla MŚP przewidziana jest w priorytetach nr 1, nr 3, nr 4, nr 5, nr 6, nr 8):

Nr 1. *Badania i rozwój nowoczesnych technologii*, których celem jest zwiększenie znaczenia sektora nauki w gospodarce przez realizację prac B+R w kierunkach uznanych za znaczące na poziomie kraju. Wsparcie obejmujące MŚP może dotyczyć wsparcia ochrony własności przemysłowej oraz dofinansowania projektów obejmujących przedsięwzięcia techniczne, technologiczne i organizacyjne realizowane przez przedsiębiorców posiadających zdolność do bezpośredniego zastosowania wyników projektu w praktyce.

⁸ www.fundusze-strukturalne.gov.pl z dn. 10.06.2008.

Celem priorytetu nr 3 – *Kapitał dla innowacji* – przeznaczonego między innymi dla MŚP, jest zwiększenie liczby przedsiębiorstw działających na bazie innowacyjnych rozwiązań oraz zwiększenie dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć innowacyjnych. W ramach trzeciej osi priorytetowej wsparcie mogą uzyskać MŚP w początkowej fazie wzrostu, których przedsięwzięcia oparte są na innowacyjnych rozwiązaniach. Zamierza się tu również aktywizować rynek inwestorów prywatnych przez tworzenie dogodnych warunków współpracy inwestorów prywatnych z MŚP poszukującymi środków finansowych na realizację przedsięwzięć innowacyjnych.

Typowo do MŚP skierowana jest 4. oś priorytetowa – *Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia*. Celem jej jest podniesienie poziomu innowacyjności przedsiębiorstw poprzez stymulowanie wykorzystania nowoczesnych rozwiązań, a wspierana ma być przede wszystkim działalność wdrożeniowa dotycząca takich rozwiązań, działalność szkoleniowa i doradcza oraz nowe inwestycje obejmujące zastosowanie innowacyjnych rozwiązań, prowadzące do tworzenia nowych miejsc pracy w podmiotach z sektora nowoczesnych usług oraz takie, które są związane z rozpoczynaniem przez przedsiębiorców działalności B+R.

Zamierzeniem 5. priorytetu – *Dyfuzja innowacji* – jest po pierwsze zapewnienie innowacyjnym przedsiębiorcom dostępu do infrastruktury oraz wysokiej jakości usług, ale przede wszystkim wzmocnienie pozycji konkurencyjnej MŚP przez rozwój rozwiązań kooperacyjnych. Stąd beneficjentami mogą stać się grupy przedsiębiorców, klastry, łańcuchy produkcyjne MŚP i dużych przedsiębiorców, ale też sieci technologiczne MŚP i jednostek naukowych. W ramach 5. priorytetu możliwe będzie wsparcie inwestycji i doradztwa związanego z rozwojem powiązań kooperacyjnych, wykorzystania praw własności przemysłowej, praw autorskich oraz promocji i informacji w zakresie własności przemysłowej i wzornictwa przemysłowego.

Zamierzeniem PO IG jest również umacnianie współpracy międzynarodowej oraz poprawa wizerunku Polski jako atrakcyjnego partnera gospodarczego, a odzwierciedleniem tego jest 6. oś priorytetowa – *Polska gospodarka na rynku międzynarodowym*. W jej ramach oferowane jest kompleksowe wsparcie dla MŚP zainteresowanych nawiązaniem kontaktów handlowych z partnerami zagranicznymi w zakresie doradztwa, szkoleń, badań rynków zagranicznych czy też udziału w imprezach targowo-wystawienniczych.

Oś priorytetowa nr 8 – *Spółczesność informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki* – ma na celu stymulowanie rozwoju gospodarki elektronicznej przez

wspieranie MŚP tworzących nowe, innowacyjne usługi, innowacyjne rozwiązania elektronicznego biznesu oraz zmniejszanie technologicznych, ekonomicznych i mentalnych barier wykorzystania e-usług w gospodarce.

Podsumowanie

Polityka Unii Europejskiej mająca na celu wspieranie działalności innowacyjnej małych i średnich przedsiębiorstw przewiduje szeroko zakrojoną działalność pomocową w tym zakresie. Z dotychczasowych doświadczeń i przeprowadzonych programów pilotażowych⁹ z zakresu wspierania innowacyjnych działań strategicznych MŚP można spodziewać się powodzenia tych zamierzeń. Nie ulega jednak wątpliwości, że siłę dążeń Unii Europejskiej do intensyfikacji aktywności innowacyjnej podmiotów gospodarczych przeciwstawiane są praktyczne działania wdrożeniowe prowadzone przez instytucje koordynujące programy¹⁰. Szanse na dofinansowanie mają bowiem tylko takie projekty, które wpisują się w cele programu i w jak największym stopniu spełniają kryteria wskaźnikowe opracowane szczegółowo dla każdego działania priorytetowego. Przedsięwzięcia objęte dofinansowaniem mają więc doprowadzić do powstania całkiem nowego lub znacznie ulepszanego produktu. Pełni zastrzeżeń są nie tylko przedsiębiorcy (mający być głównymi beneficjentami), ale również eksperci, którzy podkreślają, iż światowe przedsięwzięcia technologiczne powstają tam, gdzie stworzono ku temu warun-

⁹ Pilotażowe programy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości przewidujące wsparcie dla technostarterów, klastrów oraz ochronę własności intelektualnej zostały przeprowadzone w drugiej połowie 2007 r. W ramach programu *Wsparcie na rozwój technostarterów* wpłynęły 44 wnioski, a do wsparcia zostało zakwalifikowanych 40 z nich. Z pomocy skorzystają podmioty funkcjonujące lub rozpoczynające działalność innowacyjną w parkach technologicznych w Łodzi, Słupsku, Świdnicy, Kielcach, Rzeszowie, Krakowie, Bielsku-Białej, Mielcu, Bełchatowie, Warszawie. Do wsparcia w ramach projektu wspierającego działalność klastrów rekomendowanych zostało 5 projektów. Kwoty wsparcia wynoszą od 240 tys. PLN do 460 tys. PLN. W programie wsparcia przeznaczonym na ochronę własności intelektualnej zostało zaakceptowanych 17 wniosków. Najwięcej wniosków pochodzi z województwa podkarpackiego od wnioskodawcy z branży farmaceutycznej. Pozostałe wnioski pochodzą z województw: śląskiego, małopolskiego, świętokrzyskiego i pomorskiego. Kwoty wsparcia wynoszą nawet do 80% wartości całego projektu.

¹⁰ Na pierwszy konkurs objęty Programem Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka – *Innowacyjne inwestycje* (trwający od 12.05.2008 do 31.07.2008) wpłynęło dotychczas 12 wniosków, 623 wnioski są w przygotowaniu, wsparcie ma otrzymać 200 projektów; „Rzeczpospolita”, nr 131, 6.06.2008.

ki – silne ośrodki naukowe, infrastrukturę badawczą, model współpracy nauki z przedsiębiorcami i kapitał, który ma być inwestowany w ryzykowne przedsięwzięcia. W Polsce – między innymi dzięki unijnym funduszom – takie warunki dopiero mają powstać.

INNOVATION STRATEGIES IN EUROPEAN UNION POLICY AND THEIR APPLICATION IN SMALL AND AVERAGE ENTERPRISES

Summary

Small and Medium Enterprises mean a lot for economic development. They appear a new places to work, create a big part of Gross Domestic Product. Unfortunately the sector meets lots of barriers of its development. One of important problem which cause it, is low level of innovation, mainly, similarly as innovation economy, determined by proinnovation country policy. This study is going to show if European Union innovation activity may eliminate all barriers of SME's innovation strategies.

The main goal of this article is show how innovation policy according to small and medium enterprises affords possibilities for their strategy behaviors. However the article proves that may be difficult to see good results of European Union innovation programs and main cause of it, is complicated procedures which are predefined particularly for every activity.

Translated by Jagienka Rześny-Cieplińska